اختلاف بر سر عضویت اوکراین در اتحادیه اروپا بالا گرفت؛

بلاتکلیفی «کی‌یف» در محاسبات «هزینه- فایده» قاره‌سبز

فرشاد گلزاری

در طول تاریخ، بارها و بارها مخاصمات و منازعات سیاسی- امنیتی و حتی رویارویی‌های اقتصادی و تجاری (به خصوص در زمان ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ)، موجب شده تا ائتلاف‌های جدید در اروپا شکل بگیرد یا حداقل همان خط روند گذشته به گونه جدید تقویت شود. مثال‌های زیادی از زمان حیات امپراطوری‌ها تاکنون وجود دارد که می‌تواند مُهر تاییدی باشد بر این مدعا. در جنگ جهانی اول و دوم، همچنین در جنگ سرد هم این ائتلاف‌ها در قالب متفقین و متحدین وجود داشت. پس از آن هم در منحنی‌های متعدد سیاسی در مقیاس جهانی ما شاهد آن بودیم که ائتلاف‌سازی‌ها به نحوی وجود داشته و دارد و صرفاً در این ره‌آورد، تغییرات فقراتی اعمال شده است. به عنوان مثال در جنگ جهانی دوم در جناح متفقین آمریکا، چین، اتحاد جماهیر شوروی، بریتانیا و فرانسه به عنوان رهبران این جناح حضور داشتند و حالا هم هر پنج کشور عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل متحد و دارای حق وتو هستند. در جناح مقابل آلمانِ نازی، ایتالیا و ژاپن قرار داشتند، اما نکته اینجاست که گذر زمان و دست‌اندازهای سیاسی، امنیتی، نظامی و اقتصادی در جهان این ائتلاف‌سازی‌ها را دستخوش تغییر کرد. حالا نه تنها ژاپن دیگر دشمن ایالات متحده، بریتانیا و فرانسه نیست، بلکه حالا قطب تکنولوژی و فناوری و حتی خودروسازی به شمار می‌آید و روسیه و چین (به عنوان همسایگان) را دشمن خود خطاب می‌کند. دیگر آلمانِ نازی وجود ندارد که با روسیه و چین در تنش باشد بلکه همین حالا برلین وابسته به گاز روسیه است و از سوی دیگر میلیاردها دلار از سوی چین در آلمان سرمایه‌گذاری صورت گرفته است. حتی دیگر بنیتو موسولینی در رُم و میلان شاهد رژه فاشیست‌ها نیست که بخواهد تا عمق لیبی را مورد حمله قرار دهد، بلکه حالا ایتالیا یکی از صنعتی‌ترین کشورهایی است که هم در گروه بیست (G۲۰) و هم در گروه هفت (G۷) حضور دارد و به انواع و اقسام تولیداتش در حوزه‌های گوناگون، فخر می‌فروشد. این روند به خوبی گویای همان مثال معروف وینستون چرچیل است که می‌گوید: «در عالم سیاست هیچ دشمن دائمی و هیچ دوست دائمی وجود ندارد». چرچیل صرفاً «منافع» را دائمی می‌دانست که در ایران این امر را حداقل در ظاهر غیراخلاقی تلقی می‌کنند، اما واقعیت این است که جهان امروز به حدی آشفته شده که منافع به «هزینه و فایده» تغییر ماهیت داده است و حالا در پرونده بحران اوکراین این امر کاملاً شفاف است. اگر بخواهیم روراست باشیم و تحلیل درست و با حداقل اغراق ارائه کنیم باید بگوییم که این پرونده نه تنها پیچیده‌تر از سال ۲۰۱۴ شده، بلکه حالا تضادهایی را به نمایش می‌گذارد که شاید تا دیروز نمی‌شد در مورد آن حرف زد. به عنوان مثال می‌بینیم که در سازمان ملل، چینی‌ها و ایرانی‌ها علیه روسیه رأی ممتنع دادند و اسرائیل علیه روسیه رأی داد. همین موضوع کوچک نشان می‌دهد که تضاد منافع همچنان در نظام بین‌الملل به صورت آنی می‌تواند بر روندهای سیاسی و سپس بر فرآیندهای اقتصادی و همکاری‌های نظامی- امنیتی تاثیر بگذارد.

اتحادیه اروپا نمی‌خواهد یک کشور جدید را در زمانی که صرفاً از آن یک ویرانه به جا مانده است، به عضویت دائم خود دربیاورد و به همین دلیل باید گفت که اوکراین وارد یک بلاتکلیفی مشخص در پازل قاره‌سبز شده است

بروکسل به کی‌یف پشت می‌کند؟

در این میان اما همه چیز معطوف به روسیه و قهر و آشتی‌های سیاسی این کشور با شرکایش مانند اسرائیل و چین نیست، بلکه در اردوگاه غرب هم اتفاقی رخ داده که می‌تواند گویای یک بحران سیاسی باشد. همه به یاد دارند که پارلمان اروپا در دوم مارس (۱۱ اسفند) با ۶۳۷ رأی مثبت، ۱۳ رأی مخالف و ۲۶ رأی ممتنع درخواست اوکراین برای پیوستن به اتحادیه اروپا را پذیرفت؛ چراکه ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهوری اوکراین نهم اسفند (دو روز قبل از رأی‌گیری مذکور) از اتحادیه اروپا خواسته بود تا با عضویت فوری این کشور در این نهاد از طریق رویه خاص و خارج از نوبت موافقت کند. همان هنگام بسیاری از کارشناسان اروپایی و حتی تحلیلگران روسیه اعلام کردند که پذیرفتن تقاضای اوکراین توسط پارلمان اروپا به معنی عضویت کی‌یف در این اتحادیه نیست، بلکه این رأی‌گیری صرفاً روند پیوستن اوکراین را آغاز می‌کند و شاید مدت‌ها طول بکشد. توجه داشته باشید که در آن هنگام (تا همین حالا) جوِ روانی در سراسر خاک اروپا علیه روسیه شکل گرفت و رسانه‌های غربی مدام به این موضوع اشاره می‌کردند که باید اوکراین را هر چه زودتر وارد پروسه عضویت در اتحادیه اروپا کرد، چراکه به قول خودشان ارزش‌های اروپایی از سوی مسکو مورد تهاجم قرار گرفته است. حالا این موضع تا حدود زیادی تغییر کرده است و به صورت خزنده شاهد مخالفت با عضویت اوکراین در اتحادیه اروپا هستیم. یورونیوز در این راستا اعلام کرده که حدود نیمی از ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپا با عضویت اوکراین مخالف هستند، چراکه این اقدام را به نحوی منوط به تغییر تعهدات بنیادین این اتحادیه می‌دانند. در این مسیر اورزولا فن در لاین، رئیس کمیسیون اروپا و امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه موافقِ به جریان افتادن نامزدی اوکراین برای عضویت در اتحادیه هستند اما لهستان، رومانی، فنلاند، دانمارک، مالت، جمهوری چک، اسلونی، بلغارستان، کرواسی، استونی، لیتوانی و لتونی مخالف تلاش‌های نسنجیده مرتبط با پذیرش عضو جدید در اتحادیه اروپا هستند. در بیانیه این کشورها با اشاره به عملکرد مثبت و یکپارچه اروپا در مقابله با کووید ۱۹ و یا تجاوز روسیه به خاک اوکراین تصریح شده که نباید در مورد اصلاحات نهادی اتحادیه با تعجیل وارد عمل شد و نباید به پیشنهادهای شهروندان نگاه ابزاری داشت. در این میان به نظر می‌رسد که پاریس نقشه جدیدی در سر دارد؛ به گونه‌ای که اولاف شولتس، صدراعظم آلمان از پیشنهاد رئیس جمهور فرانسه برای تاسیس یک سازمان اروپایی گسترده‌تر که شامل کشورهای خارج از اتحادیه اروپا از جمله اوکراین و انگلیس شود، استقبال کرده است ولی این موضوع باز هم باعث نمی‌شود تا انتقادها به اتحادیه اروپا در مورد عضویت اوکراین کاهش پیدا کند. توجه داشته باشید که کشورهای اروپایی نه تنها در مورد اوکراین بلکه در مورد کشورهایی مانند گرجستان، مولداوی و حتی ترکیه هم هیچ اقدام موثری صورت نداده است. بیش از چهار دهه است که آنکارا خواستار عضویت در این نهاد اروپایی بوده ولی هنوز هیچ اتفاقی در این زمینه رخ نداده؛ چراکه برخی کشورهای اروپایی عضویت ترکیه را آشکارا مورد تایید قرار می‌دهند اما همان کشورها در پشت پرده، کشورهای مخالف را تحریک می‌کنند. در مورد اوکراین هم به نظر می‌رسد که اروپایی‌ها بیش از این حاضر به هزینه کردن به نفع کی‌یف نیستند. همانگونه که مقامات ارشد اتحادیه اروپا در دیدار با زلنسکی گفتند، اوکراین صرفاً در حال جنگیدن برای اروپایی‌ها است و انها هم کمک‌های بشردوستانه و تسلیحاتی را روانه این کشور کرده‌اند. به همین دلیل باید گفت که اتحادیه اروپا نمی‌خواهد یک کشور جدید را در زمانی که صرفاً از آن یک ویرانه به جا مانده است، به عضویت دائم خود دربیاورد و به همین دلیل باید گفت که اوکراین وارد یک بلاتکلیفی مشخص در پازل قاره‌سبز شده است.

این روزها به صورت خزنده شاهد مخالفت با عضویت اوکراین در اتحادیه اروپا هستیم. یورونیوز در این راستا اعلام کرده که حدود نیمی از ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپا با عضویت اوکراین مخالف هستند، چراکه این اقدام را به نحوی منوط به تغییر تعهدات بنیادین این اتحادیه می‌دانند

جهان‌نما

بایدن وضعیت اضطراری علیه عراق و سوریه را تمدید کرد

کاخ سفید در بیانیه‌ای اعلام کرد که رئیس جمهوری آمریکا وضعیت اضطراری ملی ویژه عراق و سوریه را از امروز ۱۱ مه به مدت یک سال دیگر تمدید کرد.

به گزارش خبرگزاری شفق نیوز عراق، در این بیانیه به نقل از جو بایدن، رئیس جمهور آمریکا آمده است، آمریکا تغییرات در سیاست‌ها و اقدامات سوریه جهت مقابله با خطر غیرعادی که برای امنیت ملی آمریکا وجود دارد، بررسی کرده و تعیین خواهد کرد که آیا وضعیت اضطراری ملی را ادامه دهد و یا اینکه آن را در آینده متوقف کند. طبق بیانیه کاخ سفید، همچنین بایدن وضعیت اضطراری ملی درباره عراق را که از ۲۲ مه سال ۲۰۰۳ اعلام شده، از تاریخ ۲۲ مه جاری به مدت یک سال دیگر تمدید کرده است. بایدن در پیامی خطاب به نانسی پلوسی، رئیس مجلس نمایندگان آمریکا و کامالا هریس، معاون خود و رئیس سنای آمریکا اظهار کرد: موانعی که در راه بازسازی عراق و بازگرداندن صلح و امنیت در این کشور و حفظ آنها وجود دارند، هنوز خطری غیرعادی برای امنیت ملی و سیاست خارجه آمریکا ایجاد می‌کنند.

در همین راستا و ساعاتی پس از امضای این فرمان، رئیس جمهور آمریکا با تمدید تحریم‌ها علیه نظام سوریه برای یک سال دیگر موافقت کرد. در دستور مربوط به تمدید تحریم‌ها علیه نظام سوریه که جو بایدن آن را امضا کرد، آمده است: سرکوب مردم سوریه که خواهان آزادی و دولت منتخب هستند نه تنها ملت سوریه را در معرض خطر قرار می‌دهد بلکه نوعی بی‌ثباتی در سرتاسر منطقه ایجاد می‌کند. همچنان اقدامات و سیاست‌های نظام سوریه از جمله تسلیحات شیمیایی و حمایت از نهادهای تروریستی تهدیدی علیه امنیت ملی و سیاست خارجی و اقتصاد آمریکا است. در این دستور آمده است: آمریکا خشونت و نقض حقوق بشر و تجاوزات نظام بشار اسد و حامیان روس آن را محکوم می‌کند و از نظام اسد و حامیانش می‌خواهد جنگ خشونت آمیز علیه مردمش را متوقف کنند. همچنین آتش‌بس را در سرتاسر کشور برقرار کنند و کمک‌های انسانی را بدون مانع به تمام سوری‌ها رسانده و برای حل و فصل سیاسی در سوریه مذاکره کنند. آمریکا تغییر سیاست‌ها و اقدامات دولت سوریه را بررسی خواهد کرد تا مشخص شود که آیا همچنان به این سیاست‌ها ادامه می‌دهد یا خیر.

باج ۶۰ میلیون پوندی لندن به ریاض برای توافق تسلیحاتی

در جریان یک دادرسی در انگلیس فاش شد که دولت لندن پرداخت مبالغی بالغ بر ۶۰ میلیون پوند را به یک پادشاه آینده عربستان سعودی، پسرش و دیگر مقامات ارشد در راستای یک توافق تسلیحاتی بزرگ تصویب کرده و سپس به دنبال پنهان ساختن آن در قالب آنچه که یک حقه قابل انکار می‌خواند، رفته بود. به گزارش گاردین، یان وینتر کیو.سی، در افتتاحیه دفاعش از یکی از دو فرد متهم در ارتباط با پرونده این توافق تسلیحاتی به دادگاه ساوث وارک گفت که قسمتی از این پول‌های پرداختی به شاهزاده عبدالله که بعدا پادشاه عربستان شد و برای یک دهه سلطنت را در دست داشت، داده شد. وینتر همچنین به این دادگاه تصریح کرد که برخی اسناد داخلی تصریح می‌دارند که دولت وقت انگلیس و عبدالله به عنوان شاهزاده وقت عربستان به سازماندهی یک حقه قابل انکار برای پنهان ساختن پول‌های پرداختی اقدام کردند. یان وینتر همچنین در این دادگاه عنوان کرد که دولت انگلیس تضمین کرد پرداخت پول‌ها به مقامات ارشد عربستان تا سال ۲۰۲۰، هشت سال بعد از آن که دفتر رسیدگی به تقلب‌های جدی تحقیقاتی درباره همین مبالغ پرداختی را شروع کند، ادامه یابد.

خبر

در پی حمله شبانه معترضان؛

نخست‌وزیر مستعفی سریلانکا به کمک ارتش گریخت!

در پی حمله شبانه معترضان سریلانکا به خانه نخست‌وزیر مستعفی، ماهیندا راجاپاکسه در بامداد دیروز (سه‌شنبه) به کمک نیروهای ارتش سریلانکا از منزل خود گریخت. به گزارش گاردین، نخست‌وزیر مستعفی سریلانکا در حالی به کمک نیروهای ارتش محل سکونت خود را ترک کرد که هزاران تن از تظاهرکنندگان شبانه به منزل او در شهر کلمبو یورش بردند و پلیس برای جلوگیری از ورود آنان به ساختمان از گازاشک‌آور استفاده کرد. سریلانکا برای برقراری منع آمد و شد در پی کشته شدن پنج تن در خشونت‌بارترین اعتراضات به بحران اقتصادی بی‌سابقه این کشور، هزاران سرباز ارتش و نیروی پلیس را به کار گرفته است. حدود ۲۰۰ تن در اعتراضات روز دوشنبه مجروح شدند؛ در روز دوشنبه ماهیندا راجاپاکسه، نخست‌وزیر سریلانکا استعفا کرد اما با این کار خشم عمومی فروکش نکرد. تظاهرکنندگان که با زور وارد محوطه خانه نخست‌وزیر سریلانکا شدند، سعی کردند به ساختمان دو طبقه‌ای که ماهیندا راجاپاکسه و خانواده‌اش در آن پناه گرفته بودند یورش ببرند. یک مقام ارشد امنیتی سریلانکا در گفت‌وگو با خبرگزاری فرانسه گفت: پس از یک عملیات در بامداد (سه‌شنبه) نخست‌وزیر سابق و خانواده‌اش به کمک ارتش به مکانی امن منتقل شدند. دست‌کم ۱۰ کوکتل مولوتف به سمت این خانه پرتاب شد.

خبر

عضو دفتر سیاسی جنبش:

انصارالله با مذاکرات یمنی- یمنی به دور از هیاهو موافق است

عضو دفتر سیاسی جنبش انصارالله یمن اعلام کرد که جنبش انصارالله نه تنها مذاکرات یمنی- یمنی را رد نمی‌کند بلکه این جنبش بر ضرورت ایجاد جوی مثبت به دور از هیاهوهای خارج از میز مذاکرات و رها از فشارهای خارجی تاکید دارد. به گزارش المیادین، عبدالملک العجری، عضو دفتر سیاسی جنبش انصارالله یمن، شامگاه دوشنبه با اعلام نظر مثبت جنبش انصارالله یمن درباره ادامه مذاکرات یمنی- یمنی، اعلام کرد که این جنبش جهت ادامه روند کار مذاکرات پیش رو شروطی را تعیین کرده است. وی در پیامی در توییتر با ارائه جزئیات بیشتر در این باره، نوشت؛ جنبش انصارالله یمن هر گونه گفت‌وگو با سایر طرف‌های یمنی را به عنوان شریکی در هر حل و فصل سیاسی، می‌پذیرد. وی در ادامه شروط جنبش انصارالله یمن را اینگونه بیان کرد؛ مذاکرات باید به دور از فشارهای خارجی صورت بگیرد، گفتگوها باید در فضایی مناسب و به دور از تنش‌ها برگزار شود، ابتدای این گفتگوها، رفع محاصره یمن و توقف جنگ باشد سپس به مسائل سیاسی کشیده شود و مذاکرات از هیاهوهای خارج از مذاکرات تاثیر نپذیرد. وی در ادامه نوشت؛ این عادلانه نیست که دم از گفتگو زده شود در حالی که محاصره اقتصادی و هدف‌گیری یمن ادامه دارد.

آمریکا: طالبان محدودیت‌ها علیه زنان را لغو نکند، اعمال فشار می‌کنیم

ند پرایس، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا می‌گوید اگر طالبان سیاست‌های تند و محدودکننده اخیر خود در قبال زنان و دختران را لغو نکنند، ایالات متحده اقداماتی برای افزایش فشار بر این گروه انجام خواهد داد. ند پرایس در یک نشست خبری ضمن اشاره به این مسئله تاکید کرد که واشنگتن نگرانی‌های خود در این رابطه را به صورت مستقیم با طالبان مطرح کرده است.

او همچنین افزود: ما ابزارهایی داریم که اگر احساس کنیم رفتارهای طالبان در قبال زنان و دختران تغییر نکند، از آنها برای فشار بر این گروه استفاده خواهیم کرد. او در مورد اقدامات احتمالی آمریکا توضیح بیشتری نداد و مشخص نیست در صورتی که طالبان از فشارهای خود بر زنان افغان نکاهد با چه برخوردی از سوی واشنگتن رو به رو خواهد شد. طالبان در دور تازه اعمال محدودیت برای زنان و دختران دستور داد از برقع استفاده کنند.

رئیس‌جمهوری جدید کره جنوبی ادای سوگند کرد

مراسم ادای سوگند مون جه-این رئیس‌جمهوری جدید کره جنوبی برگزار شد و او در نخستین اقدام خود در این مقام، نخست وزیر جدید را انتخاب کرد. با اعلام نتیجه رای‌گیری در انتخابات ریاست‌جمهوری کره جنوبی، صبح چهارشنبه، ۲۰ اردیبهشت (۱۰ مه)، مون جه-این، برنده این انتخابات، به عنوان نوزدهمین رئیس جمهوری کره جنوبی کار خود را آغاز کرد. هیات نظارت بر انتخابات کره جنوبی اعلام کرد که مون با ۴۱.۱ درصد آرا بر رقیب اصلی خود از حزب آزادی کره جنوبی پیروز شده است. مون در سخنانی که در مراسم ادای سوگند خود ایراد کرد گفت فکر من انباشته از طرح‌های مختلف برای ورود به جهانی نو همراه با وحدت و همزیستی است. همچنین وعده داد که در انتصاب مقامات دولتی، تنها بر اساس شایستگی و توانایی افراد تصمیم خواهد گرفت و حمایت یا عدم حمایت آنان از خود در جریان مبارزات انتخاباتی را معیار گزینش افراد قرار نخواهد داد. او با اعلام اینکه دفتر ریاست جمهوری را از محل کنونی ایجاد یک ریاست جمهوری شفاف، بازو خواهان ارتباط با همگان است.